

ДЪРЖАВЕН
ФОНД
ЗЕМЕДЕЛИЕ

София 1618, бул. „Цар Борис III“ 136,
тел.: 02/81-87-100, 02/81-87-202
факс: 02/81-87-267, dfz@dfz.bg, www.dfz.bg

TLP – GREEN
Ниво на конфиденциалност - 1

**ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА
ЗА ПОСЛЕДВАЩИ ОЦЕНКИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО В
ДЪРЖАВЕН ФОНД „ЗЕМЕДЕЛИЕ“**

Разработил:

Работна група съгласно Заповед № 03-РД/5779 от 06.12.2023 г.

**Версия 1
Оригинал**

1	<i>Работна група</i>	<i>Главен секретар</i>	<i>Изпълнителен директор</i>2024 г.
Версия	Изготвил <i>Работна група</i>	Проверил <i>Ивайло Арбов</i>	Утвърдил <i>Георги Тахов</i>	Дата на утвърждаване

 ДЪРЖАВЕН ФОНД ЗЕМЕДЕЛИЕ	Държавен фонд „Земеделие“	
	Вътрешни правила за последващи оценки на изпълнението в Държавен фонд „Земеделие“	Версия 1 стр. 2 от 10

РАЗДЕЛ I ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Настоящите вътрешни правила се въвеждат на основание чл. 13, ал. 3, т. 5 от Закон за финансово управление и контрол в публичния сектор и предвид Указанията за последващи оценки на изпълнението в организациите от публичния сектор, утвърдени със Заповед № ЗМФ-184/06.03.2020 г. на министъра на финансите.

(2) Тези правила уреждат целта, обхвата, реда и начина за осъществяване и докладване на последващи оценки на изпълнението, които следва да се прилагат в Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ/Фонда).

Чл. 2. Правилата имат за цел:

1. да определят дейностите, процесите и свързаните с тях решения, за които е необходимо извършване на последващи оценки;
2. да се определят служителите, които извършват оценките;
3. да се определят изискванията и редът за извършваните оценки;
4. да се регулират процедурите, свързани с последващите оценки до степен, при която рисковете са ограничени в допустимите граници, определени в процеса на управление на риска и въз основа, на което са определени обхватът и подходът за извършването им.

Чл. 3. Последващите оценки на изпълнението са всички проверки и свързаните с тях аналитични и/или контролни процедури, насочени към откриване на възможни грешки или нередности на приключил процес, договор или стопанска операция и имат за цел да установят:

- Законосъобразността на реализираните действия и решения, свързани с придобиване и разходване на ресурси;
- Нивото на постигнатите резултати;
- Целесъобразността на действията и решенията /в случаите на необходимост/;
- Идентифицирането на проблеми, пропуски и слабости, нуждаещи се от подобрене на вече приключил процес, договор или стопанска операция;
- Причините за установени грешки или нередности;
- Причините за несъответствие между придобити и разходвани ресурси във връзка с поставените цели и нивото на постигнатите резултати;
- Необходимите корективни действия за избягване в бъдеще на установени пропуски и слабости.

Чл. 4. За целите на извършваните последващи оценки се използват следните понятия:

1. *Грешка* - неумишлен, технически пропуск, който не води до потенциален или реален негативен финансов ефект, но представлява несъответствие, отклонение и/или пропуск от установените правила и процедури.
2. *Нередност* - всяко нарушение на нормативната или договорната уредба, в резултат на действие или бездействие на служител или на ръководството на ДФЗ, което е имало или би

 ДЪРЖАВЕН ФОНД ЗЕМЕДЕЛИЕ	Държавен фонд „Земеделие“	
	Вътрешни правила за последващи оценки на изпълнението в Държавен фонд „Земеделие“	Версия 1 стр. 3 от 10

имало за резултат намаляването или загубата на приходи и/или извършването на неоправдан разход.

3. Измама със средства на Европейския съюз

3.1. По отношение на разходите, всяко умишлено действие или бездействие, свързано с:

3.1.1. използването или представянето на фалшиви, неточни или непълни изявления или документи, което води до злоупотреби или неправомерно теглене на средства от общия бюджет на Европейския съюз или от негово име;

3.1.2. прикриване на информация в нарушение на конкретно задължение, имащо същия ефект;

3.1.3. разходване на такива средства за цели, различни от тези, за които са били отпуснати първоначално.

3.2. По отношение на приходите, всяко умишлено действие или бездействие, свързано с:

3.2.1. използването или представянето на фалшиви, неточни или непълни изявления или документи, което води до неправомерно намаляване на средствата от общия бюджет на ЕС или бюджетите, управлявани от или от името на ЕС;

3.2.2. укриване на информация в нарушение на конкретно задължение, имащо същия ефект;

3.2.3. злоупотреба с правомерно получена облага със същия ефект.

4. Съмнение за измама със средства от ЕС - нередност, даваща основание за образуване на съдебно или административно производство на национално ниво с цел да се определи съществуването на измама със средства от ЕС.

5. Съмнение за измама с бюджетни средства - нередност, аналогична на тази по т. 4, по отношение на бюджетни средства на Фонда.

РАЗДЕЛ II

СУБЕКТИ И ОБЕКТИ НА ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ

Чл. 5. (1) Отговорности по организацията, осъществяването и докладването на последващите оценки на изпълнението имат:

1. Изпълнителният директор на ДФЗ, във връзка с управленската му отговорност;

2. Определените със заповед (Приложение № 1) за всеки конкретен случай служител/и, съобразно професионалната му/им компетентност.

(2) Определянето на служителя/ите по ал. 1, т. 2, се извършва при спазване на принципа за разделяне на отговорностите по вземане на решение, одобряване, изпълнение и осъществяване на предварителен или текущ контрол.

 ДЪРЖАВЕН ФОНД ЗЕМЕДЕЛИЕ	Държавен фонд „Земеделие“	
	Вътрешни правила за последващи оценки на изпълнението в Държавен фонд „Земеделие“	Версия 1 стр. 4 от 10

Чл. 6. При изпълнение на възложените му/им функции на служителя/ите по чл. 5, ал. 1, т. 2 се осигурява пълен достъп до информация и/или документи, относими към проверяваните от тях процес, договор и/или стопанска операция.

Чл. 7. Действия по осъществяване на последващи оценки не могат да се извършват от финансовия контролор, както и от лица осъществили друг вид контролни действия върху същия процес, договор, стопанска операция и/или вътрешни одитори.

Чл. 8. По смисъла на тези правила, обектите на последващи оценки следва да се разбират като:

1. *Процес* - съвкупност от взаимосвързани дейности, техники, методи, извършвани от служителите на Фонда и насочени към постигане на определен резултат.

2. *Договор* - съглашение, споразумение между равноправни субекти, което поражда права и задължения за тях.

3. *Стопанска операция* - действие, водещо до изменение на активите и пасивите на ДФЗ.

Чл. 9. (1) Обект на последващи оценки на изпълнението са определени от изпълнителния директор на ДФЗ приключили процеси, договори и стопански операции, които са имали за цел или са довели до придобиване или разходване на ресурси и публични средства от бюджета на ДФЗ.

(2) Обект на последващи оценки могат да бъдат:

- приключил процес (например по възлагане на обществена поръчка);
- резултатите от приключил договор за строителство, доставка и услуга, с оглед на постигнатите резултати спрямо предварително поставени цели (например придобиване на актив с договор за обществена поръчка), наем на имущество.
- приключила стопанска операция, довела до изменение на активите и пасивите на организацията (например закупуване на материални запаси);

(3) Процес, договор и стопанска операция, които са в процес на изпълнение не могат да бъдат обект на последваща оценка.

Чл. 10. (1) Обхватът и целите на оценката, отговорните служители, сроковете за изпълнение, начинът на достъп до необходимата информация се определят със заповед на изпълнителния директор на ДФЗ.

(2) В обхвата на оценката могат да бъдат включени както един процес, договор или стопанска операция, така и част от тях.

 ДЪРЖАВЕН ФОНД ЗЕМЕДЕЛИЕ	Държавен фонд „Земеделие“	
	Вътрешни правила за последващи оценки на изпълнението в Държавен фонд „Земеделие“	Версия 1 стр. 5 от 10

РАЗДЕЛ III

РЕД ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ

Чл. 11. (1) Последващи оценки на изпълнението могат да се извършват в резултат на планиране, въз основа на доклад¹, изготвен от главния секретар на Фонда в края на първото тримесечие на годината, в който са отразени процеси, договори и стопански операции, довели до придобиване или разходване на ресурси, приключили през предходната година.

(2) Изборът за последваща оценка на изпълнението на процеси, договори и стопански операции се основава на оценка на риска, анализ разходи-ползи, както и при наличие на информация за възможни грешки или нередности.

(3) С резолюция на доклада по ал. 1, изпълнителният директор определя избора на обекти за последващи оценки по ал. 2.

Чл. 12. (1) При извършване на преценка на обхвата и подхода към процеси, които да бъдат обект на последваща оценка, се използват резултатите от периодичните и/или годишни прегледи по управлението на риска.

(2) Последваща оценка на изпълнението може да се възложи и при получаване на индикация за възможни грешки или нередности на приключил процес, договор и стопанска операция от служител или външно за организацията лице.

(3) Процес, договор и стопанска операция, към която има негативен медиен и/или обществен интерес, може да е обект на извършване на последваща оценка на изпълнението по отношение на законосъобразност, целесъобразност и постигнати резултати.

Чл. 13. (1) Всеки служител в ДФЗ е длъжен да докладва на прекия си ръководител установена от него индикация за грешка, нередност или индикатор за измама, придружена с необходимата документация и/или анализ.

(2) Ръководител, уведомен за индикация за грешка, нередност, предположение за измама, в седемдневен срок, писмено уведомява изпълнителния директор, като му предоставя наличните документи/анализи и прави предложение за извършване на последваща оценка и/или предприемане на допълнителни действия по компетентност.

(3) В определени случаи, ако служителят по ал. 1 прецени, че е налице риск от участие на прекия му ръководител в установената грешка, нередност и/или индикация за измама, той може да докладва директно на изпълнителния директор на ДФЗ.

(4) В случай, че служителят желае да ползва защита по Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения се прилага редът предвиден в утвърдените в ДФЗ вътрешни правила по този закон.

(5) Документите по ал. 1 и 2 се регистрират в деловодната система на ДФЗ.

¹ Докладът се изготвя на базата на информация, предоставена от ръководителите на административните звена във връзка с годишното докладване за дейността, които са свързани с приключили през изминалата година, процеси, договори и стопански операции.

 ДЪРЖАВЕН ФОНД ЗЕМЕДЕЛИЕ	Държавен фонд „Земеделие“	
	Вътрешни правила за последващи оценки на изпълнението в Държавен фонд „Земеделие“	Версия 1 стр. 6 от 10

Чл. 14. (1) При получаване на информация/сигнал за грешка, нередност, индикация за измама от външно за организацията лице, документът се регистрира в деловодната система на Фонда и се насочва към изпълнителния директор, за вземане на управленско решение.

(2) Последващи проверки на изпълнението по анонимни сигнали не се извършват.

Чл. 15. (1) За целите на последващите оценки, за откриване на грешки и нередности в приключил процес, договор и стопанска операция, могат да се извършват всички необходими проверки, включително:

- 1.** документални проверки - проверка на налични документи, отнасящи се до съответния процес, договор и стопанска операция;
- 2.** физически проверки - проверка на количеството и/или качеството на придобити по договор и стопанска операция ресурси;
- 3.** наблюдение - проследяване на извършването на определени действия, предимно при повтарящи се процеси, действия и стопански операции;
- 4.** аналитични процедури - изчисления, изследване на логически взаимовръзки и др. с цел извеждане на заключение за съответния процес, договор и стопанска операция;
- 5.** интервюта - използват се за придобиване на първоначална или последваща информация, свързана с последващата оценка на процес, договор и/или стопанска операция

(2) Освен информацията, събрана по реда на ал. 1, за целите на последващите оценки може да се използва и допълнителна информация като доклади на контролни органи, годишни отчети, статистическа информация и др.

Чл. 16. Служителят/ите, определен/и със заповед да извърши/ат последваща оценка на изпълнението на процес, договор и стопанска операция, определя/т кои от способите по чл. 15 ще използват за събиране на необходимата им информация, на база на професионален опит и компетентност.

РАЗДЕЛ IV

ДОКЛАДВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНИТЕ ПОСЛЕДВАЩИ ОЦЕНКИ

Чл. 17. (1) За резултатите от извършената последваща оценка на изпълнението се изготвя писмен доклад (Приложение № 2) до изпълнителния директор на ДФЗ, като в случай на установени несъответствия, грешки и/или нередности се правят предложения за въвеждане на коригиращи действия.

(2) Докладът следва да съдържа имената и длъжността на служителя/ите, който/които го е/са го изготвил/и, номер и дата на заповедта за възлагане на извършването на последващата оценка, обекта на последваща оценка, списък на прегледаните документи, резултата от проверката и подпис/и.

 ДЪРЖАВЕН ФОНД ЗЕМЕДЕЛИЕ	Държавен фонд „Земеделие“	
	Вътрешни правила за последващи оценки на изпълнението в Държавен фонд „Земеделие“	

(3) Докладът по ал. 2 се регистрира в деловодната система на ДФЗ и се насочва към изпълнителния директор, възложил оценката, за вземане на управленско решение.

Чл. 18. При установено и докладвано незаконосъобразно действие/бездействие на служител/и, изпълнителният директор предприема последващи действия по компетентност, включително коригиране на финансовите последици, ако такива са настъпили.

Чл. 19. При установяване на неоторизирано разходване на ресурси от служител/и, същият/те носи/ят дисциплинарна отговорност.

Чл. 20. Информация за процеси, договори или стопански операции, които се нуждаят от коригиращи действия се изпраща и на Председателя на Комитета по управление на риска за включване в риск-регистъра на ДФЗ за следващата година.

Чл. 21. Установените несъответствия, грешки, нередности, съмнения за измама, са индикатор за пропуски при управлението на риска в организацията и следва да се вземат предвид при извършване на годишен или периодичен анализ на управлението на риска.

Чл. 22. (1) За извършените последващи оценки на изпълнението в ДФЗ се оформят досиета, които съдържат цялата информация за извършената проверка.

(2) Служителят/ите, определен/и със заповед на изпълнителния директор, за извършване на последващата оценка, отговаря/т за пълнотата на създаденото досие.

(3) Досието следва да съдържа копие на заповедта за извършване на оценката, събраната информация в хода на оценката, копие на документа (доклад/докладна записка), с който резултатите от извършената оценка на изпълнението са докладвани на изпълнителния директор на ДФЗ.

(4) Редът и сроковете за съхранение на досиетата по ал. 1 се определя с вътрешните правила, регламентиращи сроковете за съхранение на документи в ДФЗ, в съответствие с действащото законодателство.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящите правила влизат в сила от датата на утвърждаването им от изпълнителния директор на ДФЗ.

§ 2. Правилата за последващи оценки на изпълнението в ДФЗ са неразделна част от системата за финансово управление и контрол (системата за вътрешен контрол) на Държавен фонд „Земеделие“.

§ 3. Настоящите правила се изменят и допълват по реда на тяхното приемане.

§ 4. Настоящите Правила не се прилагат за установяване, регистриране и докладване на нередности, засягащи финансовите интереси на Европейските фондове и за налагането на финансови корекции на бенефициери на ДФ „Земеделие“.

§ 5. Докладът по чл. 11, ал. 1 за приключил процес, договор и стопанска операция през 2023 г. се изготвя в срок до края на второ тримесечие на 2024 г.

 ДЪРЖАВЕН ФОНД ЗЕМЕДЕЛИЕ	Държавен фонд „Земеделие“	
	Вътрешни правила за последващи оценки на изпълнението в Държавен фонд „Земеделие“	Версия 1 стр. 8 от 10

Приложение 1

ЗАПОВЕД

№.....
София,..... Г.

На основание чл.,

НАРЕЖДАМ:

Да се извърши последваща оценка на изпълнението на
(посочва се обекта на последваща оценка - процес, договор, стопанска операция)

Проверката да се извърши от
(Име, презиме, фамилия и длъжност на служителя/служителите)

За целите на последващата оценка на горепосочения/ите служител/и да се осигури достъп до цялата информация, необходима за извършване на оценката.

Последващата оценка на изпълнението да се извърши в срок до и резултатите от нея да ми бъдат докладвани.

Заповедта да се насочи към заинтересованият/те служител/и посредством деловодната система за сведение и изпълнение.

Контрола по изпълнение на заповедта възлагам на

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР:

 ДЪРЖАВЕН ФОНД ЗЕМЕДЕЛИЕ	Държавен фонд „Земеделие“	
	Вътрешни правила за последващи оценки на изпълнението в Държавен фонд „Земеделие“	Версия 1 стр. 9 от 10

Приложение 2

**ДО
Г-Н
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
НА ДЪРЖАВЕН ФОНД „ЗЕМЕДЕЛИЕ“**

ДОКЛАД

От

(Име, презиме, фамилия), длъжност

За извършена последваща оценка на
(посочване на обекта на последваща оценка - процес, договор, стопанска операция)

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР,

В изпълнение на Заповед № / г. извърших последваща оценка на изпълнението на.....

(посочване на обекта на последваща оценка - процес, договор, стопанска операция)

За целите на проверката извърших следните действия:

документални проверки

(посочват се прегледаните документи)

физически проверки

(посочват се извършените фактически проверки - преброяване, проверка на характеристики и др.)

наблюдение

(описва се обекта на наблюдение - процес/дейност/последователност от действия)

аналитични процедури

(описват се извършените аналитични процедури)

интервюта

(посочват се имената и длъжностите на служителите, с които са били проведени интервюта)

Други

(посочва се какви други действия са били извършени)

Проверката се извърши в периода Г., при което установих/не установих (излишното се изтрива/зачертава)

- Грешка

 ДЪРЖАВЕН ФОНД ЗЕМЕДЕЛИЕ	Държавен фонд „Земеделие“	
	Вътрешни правила за последващи оценки на изпълнението в Държавен фонд „Земеделие“	Версия 1 стр. 10 от 10

- Нередност
- Съмнение за измама
- Придобиване/разходване на ресурси, несъобразено с целите на ДФЗ

Изразяващо се в
(описват се подробно установените факти, които водят до направеното заключение)

Считам, че може да се приложи следното коригиращо действие:
(описва се действието, което би коригирало допуснатото несъответствие и/или би предотвратило последващото му допускане)

Подпис:

Дата: